

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА РЕПУБЛИКА СРПСКА МИНИСТАРСТВО ПОЈЬОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД БАЊА ЛУКА

Мјесечни агрометеоролошки билтен

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У АПРИЛ

Април 2020. на подручју Републике Српске обиљежиле су уобичајене временске прилике за ово доба године.

*

Доспјеле падавине у априлу су биле знатно испод просјечних вриједности.

*

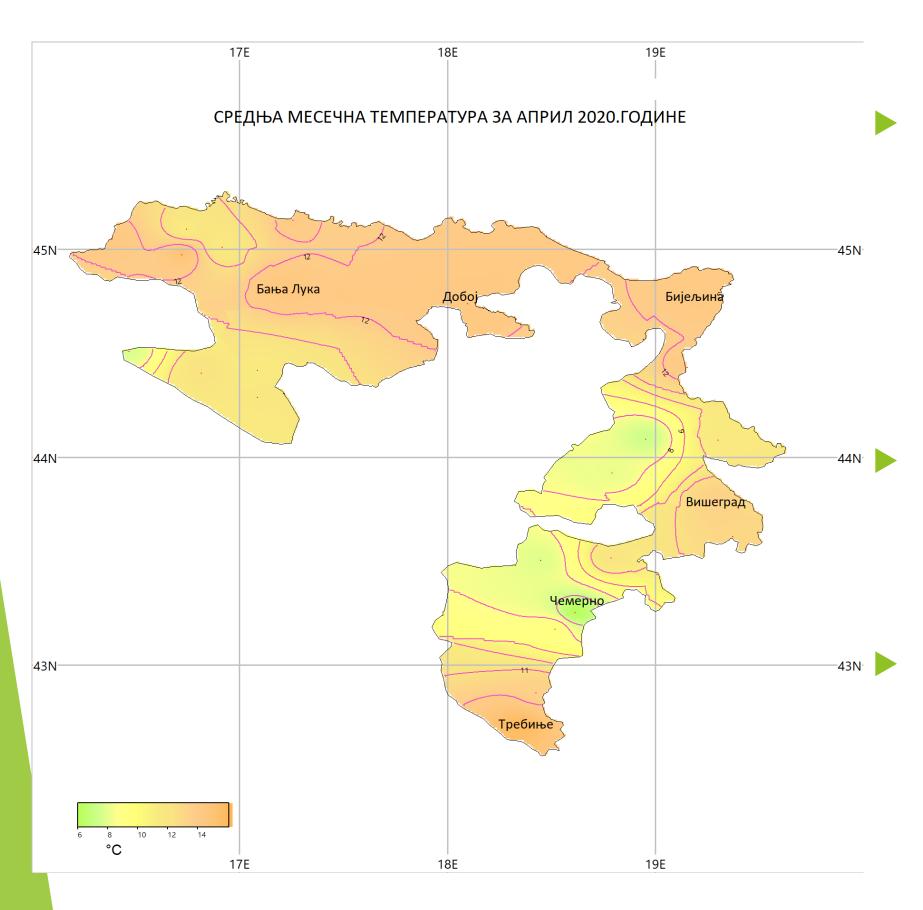
Временске прилике током априла одговарале су за обављање свих пољопривредних радова на отвореном

април 2020	Температуре ваздуха			Количина падавина		Температура земљишта на 5 cm		Температура земљишта на 20 cm		Влажност ваздуха %		Инсол ација	
Станице	Макс	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	h
Бања Лука	28.5	-5.0	12.5	-6.6	27.1	-	24.5	2.3	17.0	4.9	95	14	298.7
Приједор	28.4	-5.3	12.9	-6.5	21.5	-	20.1	2.9	16.5	5.7	95	44	280.8
Србац	27.2	-4.8	11.9	-	27.5	-	-	-	-	-	84	61	-
Бијељина	28.0	-6.8	12.4	-7.4	15.5	-	24.6	2.4	17.5	5.6	86	53	266.3
Соколац	23.9	-10.2	7.6	-11.6	25.2	4	15.7	1.7	13.1	3.3	96	17	247.3
Добој	28.4	-4.8	12.4	-7.5	36.5	-	23.2	2.2	17.5	5.4	97	14	279.1
Требиње	26.2	0.1	13.7	-2.8	95.5	-	-	_	-	-	96	18	-
Нови Град	27.7	-4.8	12.5	-4.0	19.0	-	-	-	-	-	91	35	<u>-</u> /
Чемерно	18.8	-8.6	6.2	-	70.3	19	-	-	-	-	98	21	243.7
Вишеград	29.4	-2.2	11.8	-3.7	33.7	1	-	-	-	-	94	36	-
Мркоњић Град	26.4	-6.0	10.2	-9.0	25.5	-	18.8	1.8	14.6	4.2	98	16	226.3

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за април 2020. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У АПРИЛУ

Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од 6,1 на Чемерну; 7,0 Хан Пијесак; 7,3 Дринић; 7,6 Соколац до 13,7°С у Требињу. Одступање средње температуре у односу на вишегодишњи просјек износила је од -1,7 у Сребреници до +0,7С у Приједору.

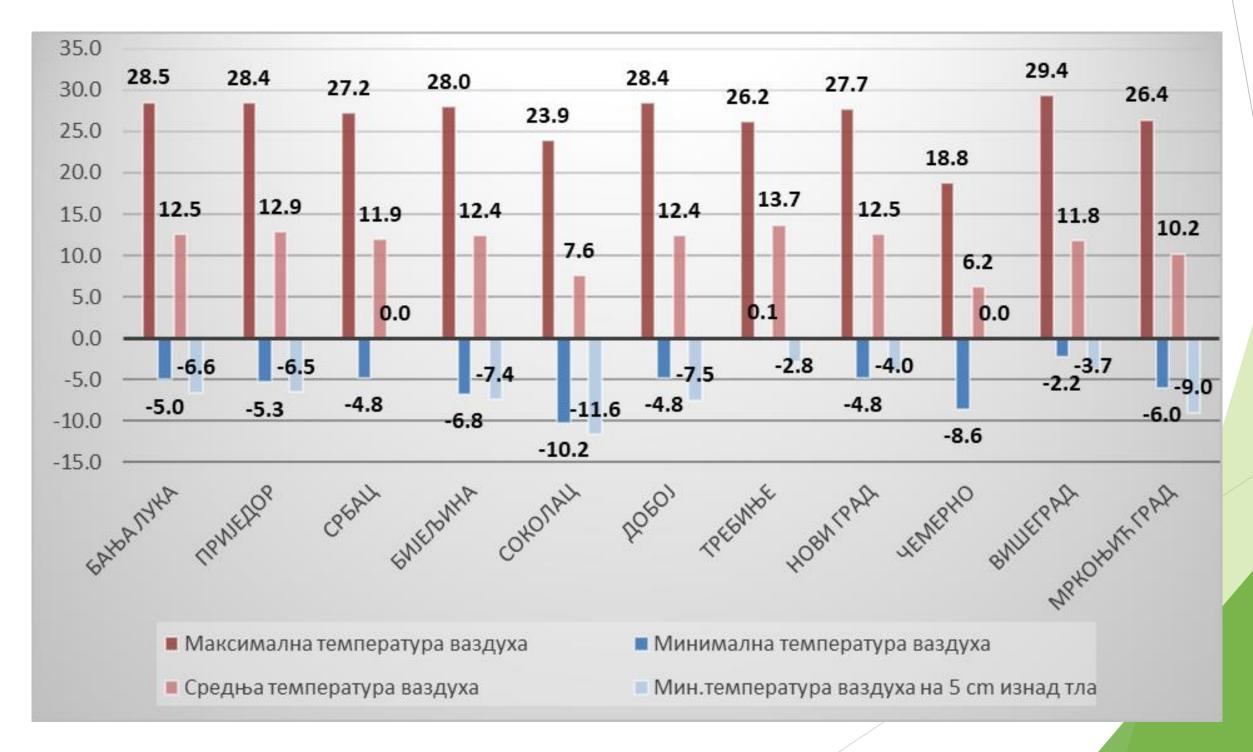
Током већег дијела мјесеца минималне и максималне дневне температуре ваздуха су биле око вишегодишњег просјека.

Минималне температуре ваздуха у већини крајева забиљежене су почетком мјесеца (1. и 2. априла), у вишим предјелима на Сокоцу и Хан Пијеску -10; Чемерну -9; Дринићу -8, у нижим крајевима од -7 до -2, а на југу Херцеговине од -3 до 0°C.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У АПРИЛ

Највише дневне температуре у већини мјеста забиљежене су (17.18. и 19. априла), а максималне су измјерене у Зворнику 31°С; Вишеград, Рудо 29°С; Бањој Луци, Добоју, Бијељини, Фочи, Приједору и Новом Граду 28°С; Шипову и Србцу 27°С; Требињу 26°С, док су у планинским предјелима имале вриједности између 19 и 24°С.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У АПРИЛУ

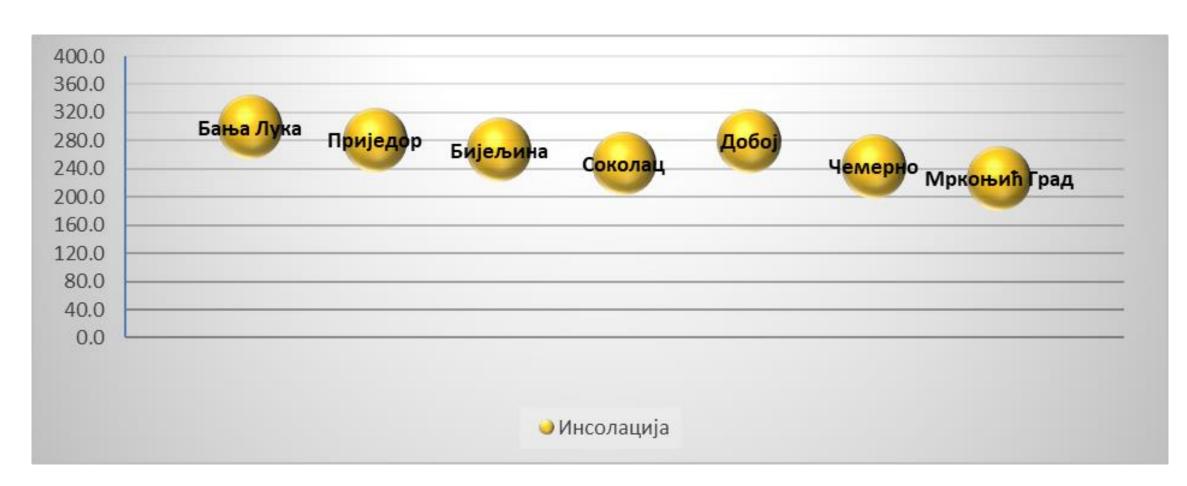
- Почетком априла забиљежени су у нижим предјелима слаби до умјерени мразеви, а у вишим подручјима јаки мразеви.
- Појава оваквих мразева могла је направити велике штете на пољопривредним културама: најосјетљивији су тек заметнути плодови и отворени цвјетови код кајсије, трешње и шљиве. Степен оштећења зависи од фенофазе у којој се биљка налазила, затим од положаја терена, јачине и трајања мраза.
- У приземном слоју температуре ваздуха су се кретале од -5 до -8°C, без већих ошгтећења на озимим усјевима. Средином мјесеца поново је дошло до појаве мраза који је могао да нанесе штету на воћу које је процвјетало.
- До краја мјесеца није било појаве мраза на висини од 2m, осим у вишим планинским предјелима гдје је у појединим јутрима регистрован слаб мраз, док су максималне температуре биле у постепеном порасту.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У АПРИЛУ

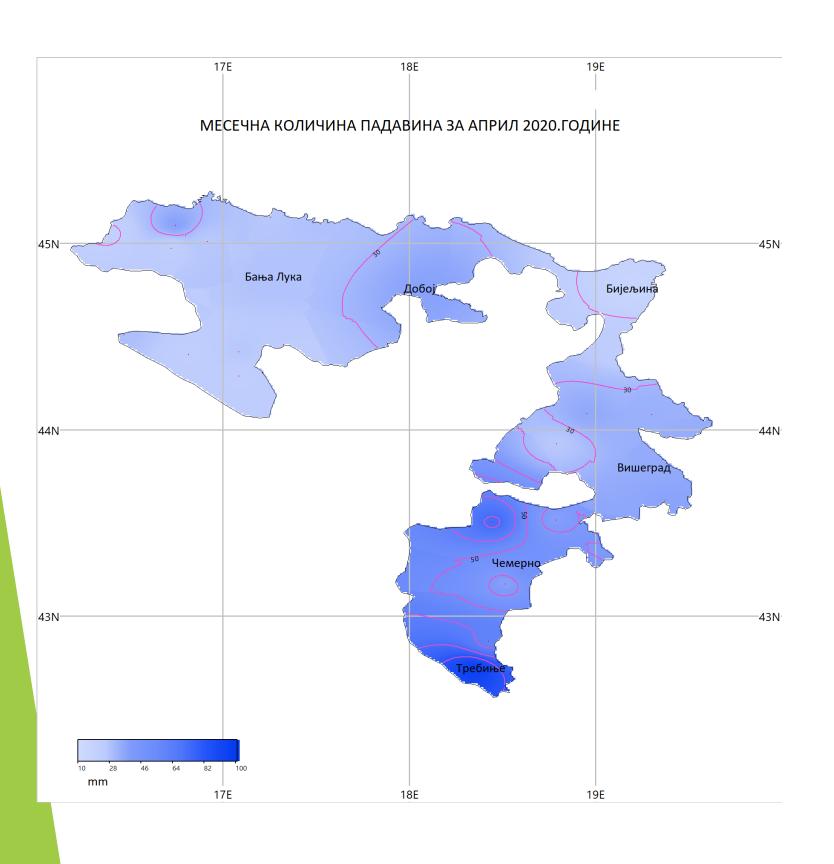
 Инсолација у априлу имала је уједначене вриједности на свим станицама мјерења.

Слика 4 - Инсолација (h) за април 2020.године

ПАДАВИНЕ

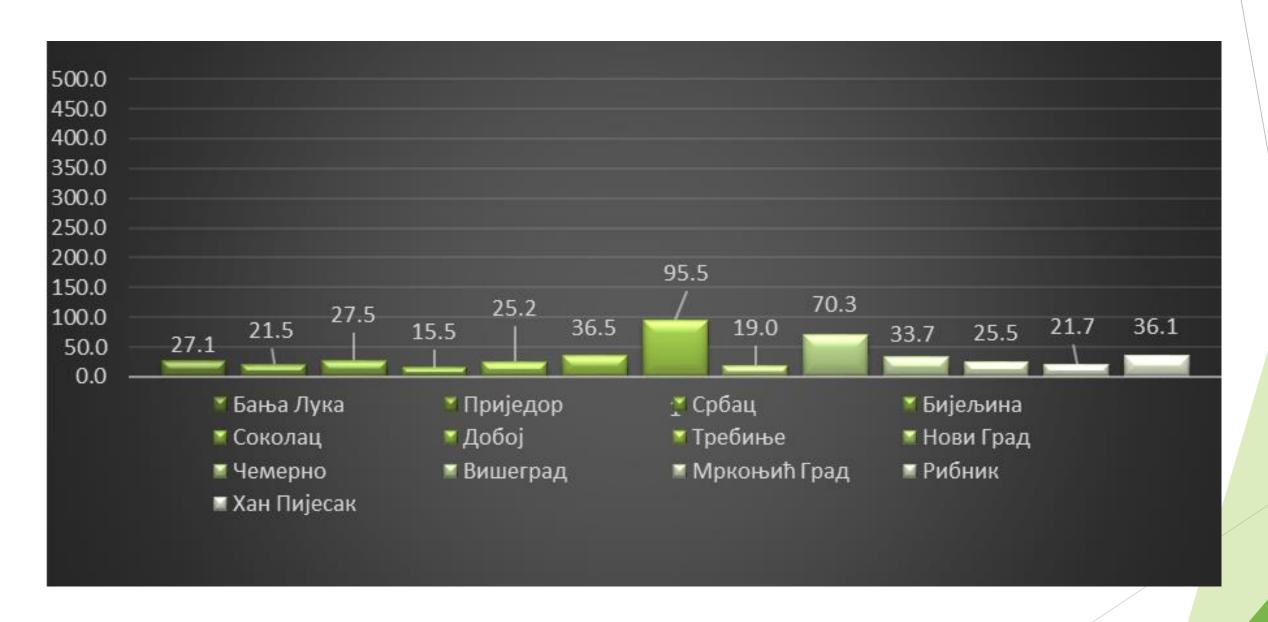

- Доспјеле падавине у априлу су биле знатно испод просјечних вриједности. Првог дана априла било је падавина углавном пљусковитог карактетра. До средине мјесеца задржало се суво вријеме без падавина.
- Средином мјесеца, почетком и крајем треће декаде забиљежене су падавине, које су донекле наквасиле сјетвени слој земљишта, што је омогућило сјетву, клијање и ницање већ посијаних прољећних усјева.
- Недостатак већих падавина у априлу утицало је на смањење залиха влаге у дубљим слојевима земљишта, што се одразило на стање озимих усјева на крају мјесеца.

ПАДАВИНЕ

Највише воденог талога у априлу измјерено је у Требињу 96; Калиновик 71; Чемерну 70; Билећи 58; Фочи 41, док је најмање кише пало у Градишци 10 <mark>I/m2. Највећу количину падавина током прве декаде априла мјери Хан Пијесак и Чемерно 10, друге Требиње 51, треће Калиновик 62 I/m2.</mark>

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

SPI индекс за април 2020. за 1, 2, 3, 6 и 12 мјесеци

	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	-1.75	-1.83	-1.47	-1.67	-1.00
Нови Град	-1.31	-1.43	-1.48	-0.71	0.34
Рибник	-1.64	-1.49	-1.14	-1.24	-1.29
Приједор	-1.78	-1.69	-1.46	-0.87	-1.00
Мркоњић Град	-1.55	-1.98	-1.55	-1.31	-0.67
Добој	-1.18	-1.03	-0.81	-1.24	-0.62
Бијељина	-1.95	-1.33	-0.99	-1.01	-1.95
Соколац	-1.52	-2.08	-0.83	-0.93	-1.00
Вишеград	-0.67	-1.31	-0.57	-2.03	-2.27
Требиње	-0.10	0.24	-1.08	-0.48	-0.72

Легенда:

Vacanusanus	Davis aveca CDM
Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	СПИ<=-2.326
Екстремна суша	-2.326<СПИ<=-1.645
Јака суша	-1.645<СПИ<=-1.282
Умјерена суша	-1.282<СПИ<=-0.935
Сушно	-0.935<СПИ<=-0.524
Нормални услови влажности	-0.524<СПИ<=0.524
Мало повећана влажност	0.524<СПИ<=0.935
Умјерено повећана влажност	0.935<СПИ<=1.282
Јако влажно	1.282<СПИ<=1.645
Екстремно влажно	1.645<СПИ<=2.326
Изузетно влажно	СПИ>=2.326

Влажност на основу анализе СПИ индекса је на задовољавајућем нивоу.

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 5 - монилија

- Повремене падавина и висока влажност ваздуха углавном током треће декаде априла условили су развој биљних болести.
- Код пшенице и јечма, примијећено је присуство симптома сиве пјегавости листа пшенице, лисне рђе, пепелница жита, мрежаста пјегавост листа јечма и фузариоза класа.
- Код воћарских култура такође су се створили услови за појаву болести као што су: монилија, коврџавост листа брескве, краставост плодова јабуке, шупљикавост листа коштичавог воћа и бактериозна обољења.

АКТИВНОСТИ ИНСЕКАТА

Слика 6- гундељ

Топло и у већини мјесаца суво вријеме повољно је утицало на ширење и активност инсеката. У усјевима стрних жита дошло је до полагања јаја и пиљења ларви житне пијавице, а код кромпира полијегање јаја кромпирове златице, шљивина оса, рутава бува, гундељ, крушкина бува и друге штеточине.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

Временске прилике током априла одговарале су за обављање свих пољопривредних радова на отвореном: сјетва кукуруза, соје и други актуелни пољопривредни радови.

У Израдили:

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију